בסוד שיח

(גם) מקס פישר נגד שולמית אלוני

מאת שאול שיף



שרת החינוך שולמית אלוני

את "הפטנט" של מינויים פוליטיים, כידוע, המציאו הדתיים, הליכוד, הימין. השמאל ממנה ובוחר אנשים על־פי כישורים בלבד, פלוס ניסיון מוכח, כמובן. כל המינויים שנעשו במועצות מנהלים של חברות ציבוריות מאז עלו "עבודה" – מר"צ לשלטון, היו על סהרת שיקול הדעת הענייני. מתוך מאגר של מומחים חסרי צבע פוליטי, בחרו, כידוע, את המתאימים ביותר כך שמבקרת המדינה והיועץ המשפטי לממשלה נשארו מחוסרי תעסוקה, לפחות בקטע הזה.

גם השרה שולמית אלוני נוהגת בהתאם. כמי שעמדה בראש התנועה לזכויות האזרח היא דואגת ומקפידה שכל המינויים היוצאים מתחת ידה לא ידיפו ח"ן שום ריח פוליטי, והיא אינה רוצה לשמוע, אפילו בתור בריחה, לאיזה זרם אידיאולוגי או מפלגה שייכים האישים המומלצים על־ידה לכהן פאר בהנהלות השונות.

עם כניסתה למשרד החינוך והתרבות הסתובבה עם "מונה גייגר" מיוחד כדי לאתר את המינויים הפוליטיים של שר החינוך והתרבות הקודם, זבולון המר, כדי שבמקומם יבואו "נקיי הדעת" שבירושלים, ללא כל תוויית פוליטית.

מהמעשים הראשונים שעשתה: סילוקן של הביטוח הסרוגות "מקרן פינקוס" לחינוך יהודי בתפוצות. ד"ר דני טרופר ("מימד") ואליעזר שפר, חבר הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית שלצידו בתפקידו הקודם ("דור המשך") ועל פי הנחייתו, שירתו פעילים מרכזיים של מפ"ם ומפלגת העבודה.

במקומם היא הגישה ליו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית ויו"ר הנהלת "קרן פינקוס" ומראשי המנהיגות היהודית והרפובליקנית באה"ב, מר מקס פישר את שמות האנשים האמורים להחליפם.

פישר בחן את שמות שלושת הנציגים החדשים וגילה להתפעתו כי מדובר בנציגים פוליטיים מובהקים ובאורח "מקרי" למדי הם מייצגים גם את שלושת המרכיבים של מר"ץ. ענת הופמן (ר"ק־ירושלים), בתיה רנציגר (מפ"ם־כפר מנחם) וראובן תורש ("שינוי"). מר פישר היה עובר על כך אולי לסדר היום אם הפוליטיזציה לא היתה בולטת כל כך לעין, אבל מול הבוטות הזאת, הוא סירב לאשר את השמות ודחה את צירופם של נציגיה המפלגתיים של שולמית אלוני להנהלת קרן פינקוס. יוצעו של מר פינקוס בודקים עתה את הרקע של השלושה וניסיונם בחינוך יהודי בתפוצות.

צחוק הגורל הוא שדווקא ד"ר דני טרופר שייסד תנועה בעלת שם ויוקרה להידברות בין דתיים חילוניים וחלם בסתר לבו ובגלוי לעליית מפלגת העבודה לשלטון הוא, מהקורבנות הראשונים של הממשל החדש גם בתקציבים וגם באופן אישי.

להבריל אלף אלפי הברלות, אני נזכר בסותי כץ, שיצר בשעתו את פוליו באו"ם ועשה כל שביכולתו, כדי לטשטש את יהדותו ואדאיר את לאומיותו הפולנית. כאשר גאה גל האנטישמיות בפולין הוא היה מהקורבנות הראשונה להדהה בשל... יהדותו. גם אשתו הגויה לא יכולה היתה להיות לו לעזר באותה שעה, אפשר אולי לקוות ששתדלנותו של הרב יהודה עמיטל, ראש ישיבת "הר־עציון" והעמותה של "האזרחים למען יצחק רבין" יביאהו את עתידו ואת תקציביו, שהרי בכל זאת לניסיונו בחינוך יהודי בתפוצות אין מתחרים, ובכך יזדו גם רבים מהחילוניים המצויים בתחום הזה.

"להוריד הסטיגמה של כסף וכסף ורק כסף..."

היהדות החרדית מקרישה אמצעים ומאמצים, כדי להבטיח שמערכות החיים שלה יתנהלו כ"משק סגור" לבל יושפעו בניה מהרוח החילונית הנושבת ברחוב, הסיסמה היא למעט עד כמה שהדבר ניתן את נקודות המפגש בין הנוער החרדי לבין הנוער החילוני. במוצאי־שבת האחרונה נערכה סעודת "מלווה־מלכה" בהשתתפות אדמו"רים ורבני ערים, ראשי ישיבות וציבור בני תורה במסגרת ת"צעות של "המרכז לעידוד מפעלי תרבות ומחקרים תורניים בישראל". מרכז זה הקים ומקים, בין היתר, ספריות ציבוריות לציבור החרדי, מתוך כוונה לחסוך ממנו את הביקור בספריות הציבוריות העירוניות והאחרות, ששם, כידוע, לא כל הספרים והמדיום הם על סהרת הקודש...

במהלך הסעודה נתבקש מנכ"ל המשרד לענייני דתות, הרב שמעון בן־חיים לשאת דברי ברכה לכבוד "המרכז" והנוכחים. בין היתר, בדברי הפתיחה שלו אמר: "כנראה ביקשו ממני לדבר, כדי שכאשר אלך ברחוב יידעו ממי לבקש כסף". חבר מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל הגר"י פלקסר שליט"א, שהוא ראש ישיבה בישיבת "שפת־אמת" מצא לחובה להגיב על דבריו של המנכ"ל, למרות שנאמרו, קרוב לוודאי, כמילתא דבדיחותא.

הטעם הגר"י פלקסר: "לא זו המטרה של סעודת "מלווה מלכה", שעירכו כאן. צריך להסיר פעם אחת ולתמיד מהיהדות החרדית את הסטיגמה של כסף, וכסף ורק כסף". אין ספק, כי בדבריו אלה ביקש הגר"י פלקסר לשלוח גם "מברק" לחבריו של הרב בן־חיים, שהתגלבטו בין פרישה מן הממשלה לבין היאחזות בה.

מכריו של הרב בן־חיים רואים בו יורש אפשרי להנהגת ש"ס ולדבריהם הוא יהיה האיש שכתר שר הדתות יושם על ראשו, כאשר התיק יימסר לש"ס.



הגר"י קוליץ, רבה של ירושלים נואם בסעודת "מלווה מלכה" של "המרכז לעידוד מפעלי תרבות תורניים"

האדמו"ר מגור נוסע ללונדון

האדמו"ר מגור, רבי פנחס מנחם אלתר שליט"א ייצא בעוד כשלושה שבועות ללונדון. האדמו"ר ישתתף שם ב"חנוכת הבית" של הישיבה הגדולה של חסידי גור בבריטניה. הישיבה ממוקמת בסטנמפורד־היל.

למעשה ביקש האדמו"ר לצאת את הארץ ליום אחד בלבד, אלא שחסידיו בבריטניה ובאירופה הפצירו בו להאריך בעוד כמה ימים את שהותו בלונדון מאחר וחסידים רבים מאירופה מתכוונים לנצל את ביקור האדמו"ר, כדי לזכות בברכתו ולהגיש לו "קוויטלך". האדמו"ר נענה לבקשת החסידים והוא ישהה בלונדון שבוע ימים.

זבולון אורלב ירוץ לכהונת מזכ"ל המפד"ל



בשיחה עמו סמוך לפרישתו, רמז המנכ"ל המתפטר של משרד החינוך והתרבות זבולון אורלב ל"הצפה", כי הוא מעדיף כניסה לחיים הפוליטיים, והוא לא רחה את הרעיון בדבר הצגת מועמדותו לכהונת מזכ"ל המפד"ל.

השבוע, בשיחה עם מקורבים לו, ניתן היה להסיק כי אכן גמלה אצלו ההחלטה לרוץ על כהונת המזכ"ל ולדבריו רבים במפד"ל מעודדים אותו ללכת בכיוון זה.

כניסתו של זבולון אורלב למגרש המפלגתי תהפוך את ההתמודדות על תפקיד המזכ"ל למרתקת ביותר, מה גם שמולו יתייצב ראש הדור הצעיר במפד"ל, עו"ד נחום לנגנטל, שאסף כבר התחייבויות מלא מעט אישים בהנהגת המפד"ל ובסניפי המפלגה. בעבר הבטיח מנהיג המפד"ל ח"כ זבולון המר את תמיכתו לנחום לנגנטל, אלא שכניסתו של זבולון אורלב למרוץ עשויה להביא אותו להחלטה על נייטרליות מוחלטת.

"גנדי" נערך לבחירות דמוקרטיות

מנהיג "מולדת" ח"כ רחבעם ("גנדי") זאבי ניים השבוע לצדו את עו"ד ד"ר אמנון גולדנברג, כדי להבטיח שכספי "מימון מפלגות" המיועדים ל"מולדת" ימשיכו להיות בשליטתו כמנהיג המפלגה ולא יועברו לידיהם של ח"כ פרופ' שאול גוטמן וח"כ הרב באגר. "גנדי" עשוי לבקש סעד בעניין זה גם מבית משפט העליון, אם היוצעים המשפטיים של הכנסת יודו להעביר את הכסף לחשבון החדש שפתחו ה"ה הרב באגר ופרופ' שאול גוטמן.

ש. ומדוע דתמרונה ב"מולדת"? נבין לעקשיו?

ח"כ הרב באגר: לא נעניתי לפניות הפורשים לפרוש וליטול גם את השם "מולדת", דבר המוקנה לנו בזכות היותנו הדוב בסיעה. לא נעניתי משום שאני סבור שאין זה הגון לעשות זאת לאדם שהקים את התנועה והוא עובד למענה במסירות־נפש. תהיה זו כפיות טובה אם שנינו לא נכיר לו תודה על שהכניס אותנו לכנסת. זאת למרות שאני חולק עליו שכל שלושת חברי הכנסת שנבחרו בגללו. הוכחתי במסמך שכבל הריכוזים הדתיים זכינו בבחירות האחרונות לעלייה נכבדה ואילו ברוב המקומות שאינם דתיים היתה ירידה ניכרת. אני סוגן בתקפי שאם "גנדי" לא היה מצרף דתיים ל"מולדת", הרי גודלה היה גורלה של התחייה. למרות הנתון הזה, אסור לנו להיות כפויי טובה ואסור לנו לבגוד ב"גנדי".

הצעד של פתיחת חשבון תרש בבנק בירושלים, שיחתמו עליו שניים מתוך שלושת חברי הכנסת, נעשה כדי לאפשר עבודה תקינה של המפלגה ושותפות שווה לזכויות ולחובות.

"גנדי" מסרב למהלך הזה והוא פועל להבטחת המשך שליטתו על כספי מימון המפלגות.

ש. מה הם נימוקיו?

ח"כ באגר: "גנדי" סוגן שלתנועה יש מוסדות נבחרים ורק הם יקבעו כיצד יתנהלו ענייני התנועה.

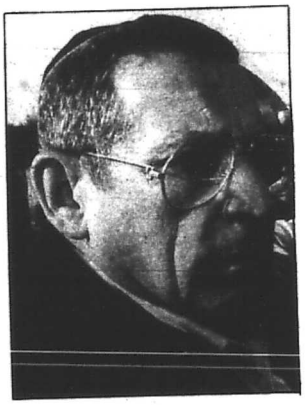
גוטמן לעומתו סוגן, כי המוסדות שנבחרו – לא נבחרו כדין, וכידוע, גוטמן הגיש תביעה לבית המשפט לבטל את הבחירות למוסדות המפלגה בטענה שאינן חוקיות.

ש. מדוע?

ח"כ באגר: לטענתו הובאו עולים רבים מבריה"מ להצבעה, שלא הבינו בכלל מה שמתרחש. אמנם היה תרגום לרוסית, אך הכל פעל לפי תכתיב. הוויכוח כרגע הוא רק לגבי הכספים.

ש. מוזנים בלפי פרום שאול גוטמן שהיא אינו אפקטיבי כלל בעבודת התנועה...

ח"כ בא גר: נכון. אלו הן הטענות שמעלה "גנדי". אלא שיש לזכור כי גוטמן הוכא למערכת הבחירות מתוך שליחות מדעית באה"ב. לאחר הבחירות הוא חזר לארה"ב, כדי לחסל את העניינים ולהחזיר את משפחתו, ולכן היעדרותו מהפעילות התנועתית מוסברת בהיעדרות מהארץ ולא בגלל בטלנות. גוטמן הוא בסך הכל אדם שנעים לשתף עמו פעולה.



האם "מולדת" ברית שיקום בדעת הקהל נטבח היריבות הפנימית?

ח"כ באגר: "מולדת" הכרחית במציאות הישראלית למיזוג בין דתיים וחילונים במאבק על שלמות הארץ, ביטול האוטונומיה ומיגור האינתיפאדה. ובמיוחד אחרי ש"התחייה" נעלמה מהמפה הפוליטית. המשבר הזה לא יפגע ב"מולדת" מפני שבפועל אנחנו עובדים יתדיו ומפעילים את המפלגה.

אולי עכשיו תסכים לגלות מי היו שני הדיבנים שהתירו לך להצטרף למולדת?

ח"כ באגר: אחד הוא רב לאומי מובהק והשני הוא רב חרדי מובהק. שניהם ידועים בציבור וישנה הערכה רבה אליהם. גיליתי את שמותם להגר"ש ישראלי שליט"א, משום שהגר"ש ישראלי רצה לדעת אולי מדובר ברבנים שהם נגד הציונות הדתית, לאחר ששמע את שמו של אחד הרבנים, הוא הסכים אתי שהמגמה אינה קיצונית.

לחברי המפד"ל היו חילוקי דעות איתי על הצעד שעשיתי, אולם סהדי במרומים, שעשיתי זאת כדי לחזק את הציונות הדתית במאבקה על ארץ־ישראל השלימה. עכשיו אנחנו משותפים פעולה עם המפד"ל בכל המקומות שבהם אנחנו יושבים ביחד. אני קורא להנהלת המפד"ל לחפש אופקים רחבים על־מנת שתנועת הציונות הדתית תהיה המרכזית במדינת־ישראל ואני תוזר ושונן שניתן לעשות את זה וחייבים לעשות את זה, ואני כמובן מוכן לעשות מאמץ למען העניין.